

Ryhti-kuntayhteistyöryhmän 2. kokouksen muistio

Aika

14.11.2024 klo 13–16

Paikka

Teams

Osallistujat

Kaleva Latvala, kehittämisasiantuntija, Turun kaupunki, **puheenjohtaja**
Henrik Saari, projektipäällikkö, Suomen ympäristökeskus, **sihteeri**
Päivi Malmi, hankepäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Teemu Pekkanen, projektipäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Seija Lonka, projektipäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Päivi Tiihonen, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
Anne Jarva, kehittämisäällikkö, Kuntaliitto
Paula Mäenpää, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
Tiina Hartman, kehittämisäällikkö, Kuntaliitto
Jarkko Aaltonen, erikoissuunnittelija, Tampereen kaupunki
Pia Hastio, yleiskaavapäällikkö, Tampereen kaupunki
Virpi Lindvall, paikkatietopäällikkö, Paimion kaupunki
Rita Pihlaja, kaupungingeodeetti, Lohjan kaupunki
Päivi Rapo, tietopalvelupäällikkö, Vantaan kaupunki
Antti Varkemaa, yksikönjohtaja, Helsingin kaupunki
Jouni Vastamäki, johtava rakennustarkastaja, Järvenpää-Hyvinkää
Reetta-Mari Tammela, tekninen johtaja, Inarin kunta
Laura Suurjärvi, kaupungingeodeetti, Turun kaupunki
Antti Vasanen, tietopalvelupäällikkö, Varsinais-Suomen liitto
Elina Ronkanen, maakuntasuunnittelija, Kymenlaakson liitto
Maarit Pimiä, kaupunginarkkitehti, Lappeenrannan kaupunki

Kutsutut, mutta eivät läsnä

Joni Rytönen, rakennustarkastaja, Rääkkylän kunta ja Tohmajärven kunta
Mika Järvelä, kiinteistöinsinööri, Lahden kaupunki

1. Kokouksen avaus ja osallistujien todentaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Todettiin, että edellisen kokouksen muistio löytyy Teams-työtilasta ja on julkaistu myös [kuntayhteistyöryhmän verkkosivulla](#). Hyväksyttiin muistio.

3. Katsaus Ryhti-järjestelmän kehitystyön edistymiseen ja vuoden 2025 työskentelyyn

Hankepäällikkö Päivi Malmi esitteli rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehitysvaihetta ja kertoi valmistuneista sekä valmistuvista palveluista.

PDF-muotoisen rakennusjärjestyksen tallennuspalvelu on valmistunut, ja kumppanitestaajat voivat testata sitä viikosta 47 lähtien.

Tiedonluovutuksen palveluista valmiina on rakennustietojen perustietopalvelu ja muutostietopalvelu. Kaavatietojen palveluiden valmistumiseen ja julkaisemiseen vaikuttaa se, että kaavatietojen luokittelu ei ole vielä valmis eikä myöskään tietomallimuotoista aineistoa ole riittävästi käytettävissä. Rakennustietojen osalta päätös tiedonluokittelusta on tehty.

Karttapalvelu ja avoimet paikkatietorajapinnat julkaistaan todennäköisesti vasta vuoden 2025 puolella, vaikka palveluita valmistuu vielä vuoden 2024 lopussa. INSPIRE-tietotuotteet toteutetaan vasta avointen rajapintojen jälkeen.

Avoimista rakennustiedoista on julkaistu [lista](#) Ryhti-sivustolla, johon tutustuttiin kokouksen aikana. Keskusteltiin rakennustietojen luokittelusta ja kohteiden suojaamisesta sekä tietosisältöeroista, joita on väestötietojärjestelmässä olevien tietojen ja Ryhti-järjestelmään tulevien tietojen välillä. Ryhmä korosti, että kunnat tarvitsevat ohjeita paikkatietojen turvaamiseen.

Vuonna 2025 Syke saanee havaintoja kumppanitestaajilta, ja ensimmäiset kunnat siirtyvät käyttöönottoihin. Digi- ja väestötietoviraston (DVV) sopimuskäyttäjät siirtyvät käyttämään Syken tarjoamia palveluita, kun niitä valmistuu. Ryhti-järjestelmän yrityskäyttäjiltä voidaan periä ainoastaan omakustannushinta, joka kattaa sopimuksenteosta ja rajapinnoista aiheutuvat kustannukset. Tuotiin esille, että kiinteistötietojärjestelmän kohdalla tuottoja on onnistuttu jakamaan kunnille. Ryhti-järjestelmää koskeva laki ei mahdollista, että palvelusta tehtäisiin maksullinen ja Syke perisi voittoa, jota jaettaisiin kunnille. Tuotiin esille, että ns. voimassa olevista kaavoista on tärkeää tehdä sopimukset kuntien kanssa, koska sopimus vaikuttaa halukkuuteen tuoda aineistoa Ryhti-järjestelmään.

Keskusteltiin rakentamisen lupapäätösten tietosisällöistä, jotka Ryhti-järjestelmään jatkossa toimitetaan. Ryhmäläiset toivat esille, että kunnissa mietitään, miten ratkaistaan rakennusluvan tietojen toimittaminen muussa koneluettavassa muodossa. Asiakas voisi täyttää tiedot erilliseen Excel-pohjaan tai suoraan asiointipalvelussa. Kumppanitestaajissa ratkaistaan, miten ohjelmistoihin lisätään tarvittavat kentät. Ryhti-järjestelmään tulevat tietosisällöt on alun perin määritelty jo vuonna 2021.

Syken edustajat lupasivat välittää havaintoja ympäristöministeriöön, jossa rakentamislain korjaussarja ja asetukset ovat vielä tekeillä.

Tuotiin myös esille, että asuinpaikkatunnuksen rajoitettu merkkimäärä on ollut ongelma.

4. Ryhti-palvelun käyttöliittymän esittely: kaavatietojen tallentaminen, rakennusjärjestysten tallennus ja VOOKA-aineisto karttapalvelussa

Seija Lonka esitteli Ryhti-järjestelmän selaimessa toimivaa palvelua, johon on lisätty rakennusjärjestysten tallentaminen. Tutustuttiin myös karttapalveluun.

Ehdotettiin, että rakennusjärjestyksen tallennuksessa muutettaisiin tekstiä muotoon ”kunnan asiakirjan tunnus”. Karttapalvelun kohdalla ehdotettiin, että olisi hyvä nähdä kaavan tiedoissa myös kunnan nimi. Karttapalvelun kohdalla pohdittiin, erottuvatko tasojen värit riittävästi pohjakartoista. Esitettiin, että ranta-asemakaavat voisivat olla omalla

tasollaan. Ehdotettiin, että käyttöliittymästä voisi nähdä, onko kyseessä ensimmäinen alueelle laadittu kaava. Se vaatisi kuitenkin tietomallimuutosta.

Keskusteltiin VOOKA-hankkeessa syntyneestä voimassa olevien kaavojen aineistosta. Kunnille tarjottiin mahdollisuutta tarkistaa aineisto ja täydentää sitä ennen julkaisua. Keskusteltiin kaavarajausten tarkkuudesta ja siitä, miten kaavarajausten ylläpitäminen tapahtuu.

5. Rakennustietojen kokonaisuus tulevaisuudessa: kunta-Syke-DVV-Verohallinto

Teemu Pekkanen esitteli, miten rakennustietoja hallitaan jatkossa valtakunnallisesti. Siirtymäajan jälkeen kunnat toimittavat tiedot Sykelle, joka tarjoaa tarvittavat tiedot DVV:lle, Verohallinnolle sekä muille tietoa tarvitseville tahoille.

Keskusteltiin siitä, miten kunta ja Verohallinto saavat jatkossa alle 30 neliöisten rakennusten tiedot, koska ne eivät enää jatkossa vaadi rakentamislupaa. Ryhmän jäsenet toivat esille, että tietojen saaminen on työlästä. Kunnan olisi tärkeää saada Verohallinnolle rakennuksista ilmoitetut tiedot käyttöönsä. Syken oikeus saada Verohallinnolta tietoja putosi pois Ryhti-laista. Verohallinnon tietojen saaminen Sykelle, ja sitä kautta kunnille, vaatii huolellista valmistelua, mutta on edelleen tahtotila.

Keskusteltiin rakennusten osittelusta käyttötarkoituksen mukaan. Osittelu tulee mahdolliseksi, kun kunnat siirtyvät Ryhti-järjestelmän käyttäjiksi. Ositteluominaisuus on jo toteutettu esimerkiksi Trimble Locus Cloudiin kumppanitestaushankkeessa.

Verohallinto, Tilastokeskus ja Maanmittauslaitos valmistelevat Ryhti-järjestelmän käyttöönottoa. Myös onnettomuuksien ehkäisyjärjestelmän kehittäjät testaavat Ryhtiä. Kuntien on mahdollista hakea oma datansa Ryhti-järjestelmän tiedonluovutusrajapinnalta. Ryhmä toi esille, että kuntien on tärkeää saada muiden kuntienkin tietoja, mikä onnistuukin jatkossa Ryhdistä.

Käytiin läpi Verohallinnon ohjeet puuttuvien rakennusten ja olennaisesti virheellisten tietojen ilmoittamiseen 1.1.2025 alkaen. Verohallinto on neuvomassa kuntia asiassa.

Tuotiin esille, että kunnan ongelmaksi kaatuu välillä se, ettei DVV poista asukkaita ja rakennusta väestötietojärjestelmästä, vaikka rakennus olisi jo oikeasti purettu. Olisi tärkeää, että kunnan ilmoituksen jälkeen rakennus poistettaisiin.

6. Keskustelu

Tonttijaon ja kaavatietomallin yhteyksien tarkastelu

Seija Lonka kertoi, että erillisen rajapinnan kautta voidaan päivittää tonttijakotontille kaavan vaikutuksista tieto. Käytössä on *kaavan vaikutukset tonttijakoon* -koodisto. Kumppanitestaajilta toivotaan rajapinnan testaamista ja palautetta siitä, kuinka toimiva ratkaisu on.

Jäsenet toivat esille, että tonttijako on toimitus, jolla syntyy tontteja. Tonttijako ei voi olla rakennuskiellossa. Kerrottiin, että tonttijakojen hakeminen yhdestä paikasta toisi hyötyjä, ja ne ovatkin omana kokonaisuutenaan jatkossa Ryhti-järjestelmässä.

Laki velvoittaa tuomaan voimassa olevat tonttijaot Ryhti-järjestelmään. Tonttijakoihin tulleita muutoksia ei ole velvollisuutta toimittaa Ryhti-järjestelmään. Rajapinta on kuitenkin tehty, jotta kunnilla on mahdollisuus säilyttää tonttijakojen ajantasainen tieto järjestelmässä.

Keskusteltiin kaavayksiköstä, jota ei voitu ottaa mukaan Ryhti-toteutukseen, koska monella kunnalla ei sitä ole. Tonttijaon tietomalli on hyväksytty semanttisen yhteentoimivuuden teemaryhmässä. Malli tulee voimaan marraskuun lopussa. Tietomalliin liittyen voi edelleen lähettää havaintoja ja parannusehdotuksia. Kumppanitestaajien kannalta oli tärkeää, että malli hyväksyttiin: sen toimivuudesta saadaan arvokasta tietoa, kun päästään teoriatasolta aitoon testaamiseen.

Kansallinen maastotietokanta ja rakennustiedot

Kansallisesta maastotietokannasta (KMTK) saisi tietoa myös rakennuksista, jotka ovat alle 30 neliötä.

Jäsenet nostivat esille, että etenkin pienet kunnat haluaisivat tietoa. Toisaalta tiedoille ei ole välttämättä tarvetta, jos kiinteistöverotuksen kynnys nousee. Kyseenalaistettiin, miksi tiedot tulisivat kunnalle Ryhti-järjestelmän kautta. Etuna olisi geometrian linkitys pysyvään rakennustunnukseen.

Ryhti-järjestelmään KMTK-tietojen tietojenluovutuksen kehittäminen olisi työmäärältään suuri urakka. Siksi asiaa on tarpeen selvittää perusteellisemmin. Teamsin kautta voi esittää aiheesta näkemyksiä kokousten välissä.

Yhteisrekisterinpitäjäys ja rekisteröityjen pyynnöt tietojen korjauksiin
Siirrettiin aihe seuraavan kokouksen asialistalle.

7. Vapaa keskustelu ja muut aiheet

Kansallisarkisto järjestää vuoden 2025 alussa tapaamisen, jonka aiheena on kuntien rakennusvalvonnan tietoaaineistojen arkistoinnin vastuut rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen. Tapaamiseen voi ehdottaa osallistujaa omasta organisaatiostaan.

Kansallisarkiston kanssa käytävissä keskusteluissa luvattiin nostaa esille myös alueidenkäytön aineistojen arkistointi.

Sovittiin vuoden 2025 kokousten ajankohdista. Vuoden ensimmäiselle kokoukselle etsitään uusi ajankohta, jotta vältetään päällekkäisyys.

- tammikuu
- tiistai 25.3.2025 klo 13-16
- tiistai 27.5.2025 klo 13-16
- keskiviikko 27.8.2025 klo 13-16
- torstai 13.11.2025 klo 13-16

8. Kokouksen yhteenveto

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

Muistion kokosi Henrik Saari.

